

Põltsamaa Raamatukogu arengukava 2020–2024

Põltsamaal 2020

Sisukord

1. SISSEJUHATUS	3
1.1 Missioon	3
1.2 Visioon	3
1.3 Põhiväärtused	3
2. TEGEVUST SUUNAVAD DOKUMENDID, SEADUSED JA STANDARDID	4
2.1 Tegevust suunavad dokumendid	4
2.2 Tegevust suunavad seadused ja standardid	4
3. HETKEOLUKORD JA SELLE ANALÜÜS	4
3.1 Lühiajalugu	4
3.2 Raamatukogu struktuur	5
3.3 Paiknemine ja teenindatavad	5
3.4 Pakutavad teenused	7
3.5 Põltsamaa Raamatukogu kui maakonnaraamatukogu ülesanded raamatukoguteeninduse maakondlikul koordineerimisel	10
3.6 Koostöö ja koostöösuhted	10
3.7 SWOT-analüüs	10
4. STRATEEGILISED ARENGUEESMÄRGID JA TEGEVUSED	11

1. SISSEJUHATUS

Põltsamaa Raamatukogu arengukava 2020–2024 on dokument, mille eesmärk on analüüsida raamatukogu hetkesisu ning määratleda strateegilised arengusuunad ja tegevused järgnevateks aastateks, tagamaks hea raamatukogundusliku teeninduse Põltsamaa valla elanikele.

Põltsamaa Raamatukogu (edaspidi *raamatukogu*) koos haruraamatukogude ja välisteeninduspunktiga on Põltsamaa valla hallatav üldkasutatav universaalse koostisega rahvaraamatukogu, mis tagab elanikele vaba ja piiramatut juurdepääsu informatsioonile, teadmistele ja kultuurile, toetab elukestvat õpet ja enesetäiendamist ning võimaldab vaba aja veetmist kõigile kaasaegses ja sõbralikus keskkonnas. Raamatukogu täidab paralleelselt maakonnaraamatukogu ülesandeid raamatukoguteeninduse maakondlikul koordineerimisel Jõgevamaal, mis tulenevad rahvaraamatukogu seadusest ja on fikseeritud raamatukogu põhimääruses.

Raamatukogu on kujunenud kogukonna info-, kultuuri- ja teenuste keskkonnaks, kus raamatukogu põhiteenuste kõrval korraldatakse kirjandusüritusi, näitusi, salongi- ja filmiõhtuid, tegeldakse laste lugemishuvi tõstmise ja vaba aja sisustamisega, pakutakse mitmesuguseid teenuseid, sh e-teenuseid, raamatukogu juures tegutsevad erinevad klubid ja ringid nii täiskasvanutele kui lastele.

Arengukava koostamisel on lähtutud kohapealsete elanike soovidest, ettepanekutest ja töö käigus tekkinud vajaduste ja kogemuste analüüsi, sh eneseanalüüsi tulemustest.

Arengukava kinnitab Põltsamaa Vallavolikogu. Tegevuskava analüüsitakse ja vajadusel korrigeeritakse kord aastas. Raamatukogu statistiliste andmetega tabeleid uuendatakse igal aastal.

1.1 Missioon

Põltsamaa Raamatukogu missioon on kujundada inimeste lugemisharjumusi, tagada kõigile juurdepääs informatsioonile, teadmistele ja kultuurile, toetada elukestvat õpet, koordineerida raamatukoguteenindust maakonnas ning korraldada täienduskoolitusi maakonna tasandil.

1.2 Visioon

Põltsamaa Raamatukogu on kogukonnas väljapaistev, tunnustatud ja mitmekülgse koguga rahvaraamatukogu, võrdseid võimalusi pakkuv ja kasutajate vajadustest lähtuv kultuuri-, mälu- ja infoasutus, mis käib ajaga kaasas ja reageerib paindlikult ühiskondlikele ja tehnoloogilistele muutustele.

1.3 Põhiväärtused

- Usaldusvärsus – töötajate professionaalsus, erapooletus ja kvaliteet;
- Kasutajakeskne – multifunktsionaalsus, eri ea ja huvigruppide vajadusi arvestav;
- Kättesaadavus – võrdseid võimalusi pakkuv juurdepääs infole ja kultuurisisule;
- Innovaatilisus – ajaga kaasaskäiv, uusi ja huvitavaid lahendusi ja tegevusi pakkuv;
- Avatus – avatud muutustele, tolerantne teiste kultuuride suhtes.

2. TEGEVUST SUUNAVAD DOKUMENDID, SEADUSED JA STANDARDID

2.1 Tegevust suunavad dokumendid

- UNESCO rahvaraamatukogude manifest
- Kultuuripoliitika põhialused aastani 2030
- Kultuuriministeeriumi valitsemisala arengukava 2019-2022
- 21. sajandi raamatukogu (visioondokument)
- Rahvaraamatukogu töökorralduse juhend
- Põltsamaa valla arengukava 2040
- Põltsamaa Raamatukogu põhimäärus

2.2 Tegevust suunavad seadused ja standardid:

- Rahvaraamatukogu seadus
- Isikuandmete kaitse seadus
- Avaliku teabe seadus
- Autoriõiguse seadus
- Raamatukoguhoidja kutsestandard
- Rahvusvaheline standard ISO 11620:2014
- Raamatukogudevaheline laenutus (RVL): põhimõtted ja üldnõuded

3. HETKEOLUKORD JA SELLE ANALÜÜS

3.1 Lühiajalugu

- 11. mail 1914 registreeriti Põltsamaa Lugemise Ringi põhjuskiri. Ringi eesmärgiks oli raamatukogu asutamine.
- 24. oktoobril 1914 Liivimaa Kubermanguvalitsuselt saadi luba tasuta raamatukogu ja lugemistoa avamiseks.
- 21. märtsil 1915 toimus raamatukogu ja lugemistoa ametlik avamine.
- 1926. aastal anti Põltsamaale linna õigused ning sellega seoses hakkas raamatukogu täitma linna avaliku raamatukogu ülesandeid.
- 1953. aastal asutati Põltsamaa Linna Lasteraamatukogu.
- Aastail 1950-1962 tegutseb raamatukogu Põltsamaa rajooni raamatukoguna.
- Alates aastast 1964, pärast Jõgeva rajooni moodustamist kuni tänaseni, täidab raamatukogu juhtiva raamatukogu rolli Jõgevamaal, 1964. aastast Jõgeva Rajooniraamatukoguna, 1974. aastast Jõgeva Keskraamatukoguna, 1990. aastast Jõgeva Maakonna Keskraamatukoguna ja 2017. aastast Põltsamaa Raamatukoguna.
- 1974. aastal, seoses Eesti raamatukogude tsentraliseerimisega, liideti raamatukoguga Põltsamaa Linna Lasteraamatukogu kui lasteosakond.
- 2001. aastal alustas raamatukogu lugemissaalis tööd avalik internetipunkt.
- Aastail 2003–2004 teostati raamatukogu hoone vana osa renoveerimine ja raamatukogu sai juurdeehitusena ruumid lasteosakonnale, kogude arenduse osakonnale ja näituste ja konverentsisaali.

- 2002. aasta märtsis läks lasteosakond (Kirjasto 3000), 2004. aasta septembris teenindusosakond, üle elektroonilisele laenutussüsteemile.
- 2004. aastal osteti uus raamatukogusüsteem – RIKS (Raamatukogude Info ja Kataloogisüsteem).
- 2005. aastal loodi raamatukogu kodulehekülg (sisenemislingiga raamatukogu kataloogi ja lugejahalduse veebilahendusse RIKSWEB).
- 2010. aastal avati pearaamatukogu uksel tagastuskast, mis võimaldab tagastada teavikuid lahtiolekuaegadest sõltumata.
- 2017. aastal lõpul, seoses haldusreformiga, liideti raamatukoguga kõik teised valla raamatukogud (Põltsamaa Vallavolikogu 21.12.2017 otsusega nr 24). Alates 1. jaanuarist 2018 on raamatukogu ühtse juhtimise all 6 haruraamatukogu ja 1 välis teeninduspunkt.

3.2 Raamatukogu struktuur

Raamatukogu tööd juhib raamatukogu direktor, raamatukogu tegevust toetab seitsmeliikmeline nõukogu.

Pearaamatukogu:

Põltsamaa Raamatukogu (osakondadega: laste- ja noorteosakond; täiskasvanute osakond; kogude arenduse osakond);

Haruraamatukogud:

Adavere raamatukogu, Aidu raamatukogu, Esku raamatukogu, Lustivere raamatukogu, Pajusi raamatukogu, Puurmani raamatukogu (täidab ka Puurmani Mõisakooli kooliraamatukogu ülesandeid);

Välis teeninduspunkt:

Tapiku teeninduspunkt.

Sotsiaal-demograafiliste, tehnoloogiliste, poliitiliste ja majanduslike mõjude tulemusena võib raamatukogu arengu käigus osutada vajalikuks struktuuri ülevaatamine ja selle korrigeerimine.

Raamatukogu nõukogu ülesandeks on kohalikule omavalitsusele raamatukoguteeninduse korraldamise kohta ettepanekute tegemine, rahvaraamatukogu töö hindamine ja muude raamatukogu tegevust puudutavate oluliste küsimuste läbiarutamine. Raamatukogu nõukogu moodustati esmakordselt 2009. aastal ja valitakse neljaks aastaks. Raamatukogu nõukogu moodustamise kord, pädevus ja töökord on sätestatud raamatukogu põhimääruses. Nõukogu tegevust on hinnatud arukaks ning selle liikmed on raamatukogutöötajaid abistanud esile kerkinud probleemide lahendamisel.

Raamatukogu järjepidevaks arendamiseks ja jooksvate küsimuste lahendamiseks korraldatakse regulaarselt koosolekuid, kus osalevad eri valdkondade spetsialistid (direktor, juhiabi, peaspetsialist, teenindusjuht, kogude spetsialist, lastekirjanduse spetsialist).

3.3 Paiknemine ja teenindatavad

Pearaamatukogu:

- Põltsamaa Raamatukogu, asukohaga Veski t 3, Põltsamaa linn, Põltsamaa vald 48106. Asukoht on linnasiseselt vaadatuna soodne – raamatukogu paikneb linna keskel ning vahetus läheduses asub

kool, noortekeskus ja kohvik. Samuti ollakse hea asukohaga valla ja riigi piires. Jõgevamaa tasandil ei ole paiknemine nii soodne, kuna asutakse maakonna ühes servas.

Haruraamatukogud:

- **Adavere raamatukogu**, asukohaga Kooli t 1, Adavere alevik, Põltsamaa vald 48001. Haruraamatukogu asub kooli ja lasteaiaga ühes hoones, Adavere mõisa peahoones. Hea on keskne asukoht alevikus ning lasteasutustega ühes majas, kuid II korrus ei taga erivajadustega inimestele juurdepääsu.
- **Aidu raamatukogu**, asukohaga Kooli tee 7, Vägari küla, Põltsamaa vald 48222. Haruraamatukogu asub kooli ja lasteaiaga ühes hoones I korrusel, eraldi sissepääsuga. Hea on asukoht küla keskel ning lasteasutustega ühes majas, miinuseks on hajaasustus ja elanike vähesus.
- **Esku raamatukogu**, asukohaga Kooli tee 2, Esku küla, Põltsamaa vald 48005. Haruraamatukogu asub kooli ja lasteaiaga ühes hoones I korrusel, eraldi sissepääsuga. Hea on asukoht küla keskel ning lasteasutustega ühes majas.
- **Lustivere raamatukogu**, asukohaga Kooli tee 6, Lustivere küla, Põltsamaa vald 48032. Haruraamatukogu asub kooli ja lasteaiaga ühes hoones I korrusel, eraldi sissepääsuga. Hea on asukoht küla keskel, lasteasutustega ühes majas.
- **Pajusi raamatukogu**, asukohaga Kooli, Pisisaare küla, Põltsamaa vald 48216. Haruraamatukogu asub Pisisaare spordikeskuses I korrusel avatud ruumis. Lähedal paiknevad Pisisaare Algkool (lasteaed-alkool) ja kortermajad.
- **Puurmani raamatukogu**, asukohaga Ülejõe 4, Puurmani alevik, Põltsamaa vald 49014. Haruraamatukogu asub Puurmani Rahvamajaga ühes hoones I korrusel, eraldi sissepääsuga. Asukoht aleviku servas teisel pool jõge ei ole probleemne, kuna asub suhteliselt keskuse, kooli ja lasteaia lähedal.

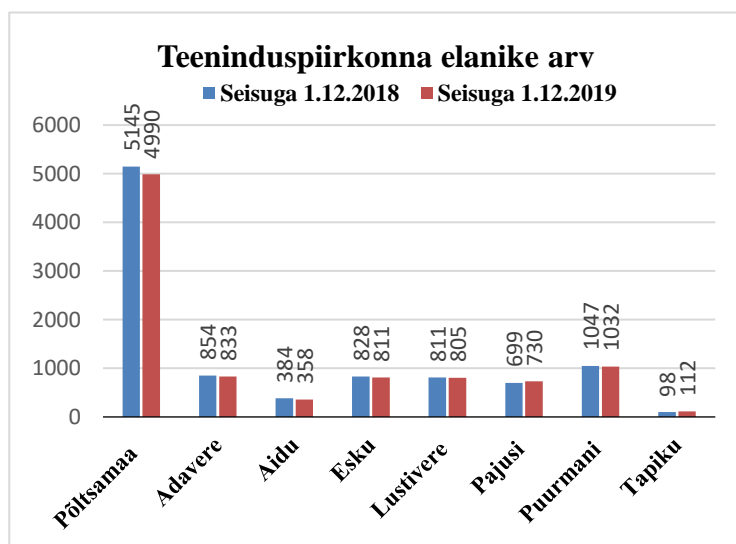
Välis teeninduspunkt:

- **Tapiku teeninduspunkt**, asukohaga Tapiku küla, Põltsamaa vald 48218. Teeninduspunkt asub Tapiku Külade Seltsiga ühes hoones I korrusel. Miinuseks on hajaasustus ning elanike vähesus.

Raamatukogude teeninduspiirkonnad

kinnitatakse vastavalt raamatukogu kasutamisele ja asulate kaugusele antud raamatukogust. Raamatukogu teenindatavate arv on aasta-aastalt jäänud väiksemaks, osaliselt tingituna üldistest demograafilistest muutustest: rahvaarvu vähenemine, rahvastiku vananemine ning inimeste kolimine suurematesse asulatesse. Teeninduspiirkondade kinnitamiseks edastab

Kultuuriministeerium raamatukogule rahvastikuregistri alusel elanike arvud asulate kaupa eelneva aasta 1. detsembri seisuga.

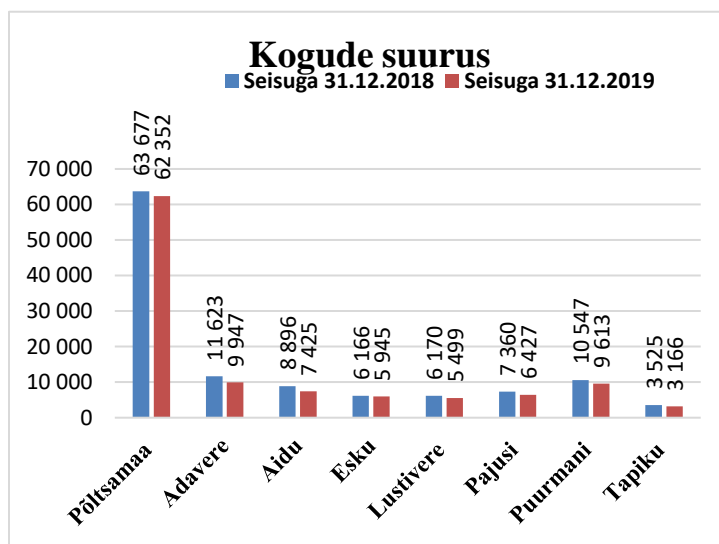
Joonis 1. Teeninduspiirkonna elanike arv

3.4 Pakutavad teenused

Raamatukogu pakub tasuta rahvaraamatukogu põhiteenuseid, milleks on teavikute kojulaenus ja kohalkasutus ning avalikule teabele üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu juurdepääsu võimaldamine. Lisaks pakutakse mitmeid erinevaid tasuta ja tasulisi lisateenuseid, sh e-teenuseid, koduteenindust jm, ning vaba aja veetmise võimalusi.

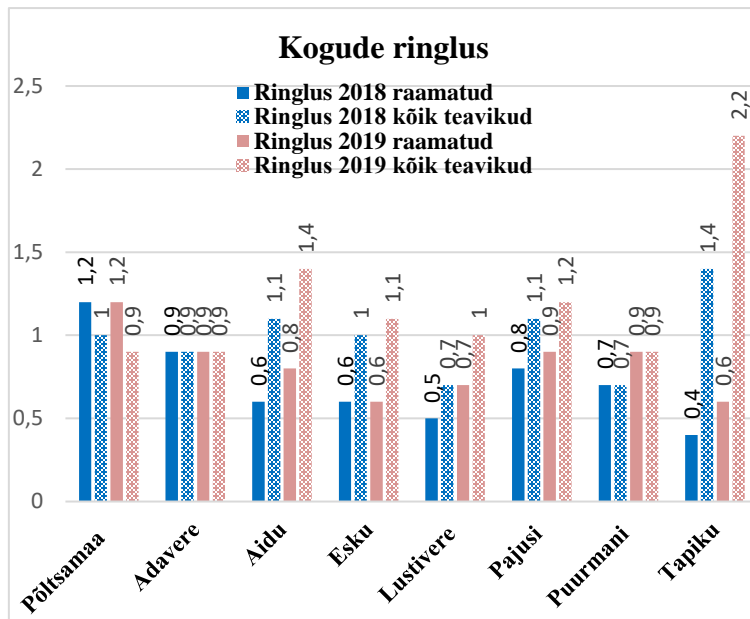
Kojulaenus moodustab raamatukogu tegevusvaldkonnast olulise osa. Laenutada on võimalik erinevaid teavikuid nagu raamatud, ajakirjad, ajalehed, käsikirjad, auvised (e-raamatud, audiaal- ja visuaalteavikud, kombineeritud auvised, e-raamatud) ning mitmesuguseid esemeid (kõnnikepid, massaažiaparaadid, luubid jms). **Kohalkasutusena** on ligipääs kõikidele kogudele, sh Jõgevamaa kodulookogule. Kohapeal saab kasutada kõiki pakutavaid teenuseid (kopeerimine, printimine, skaneerimine, lamineerimine jm), sh tutvuda Põltsamaa Vallavolikogu ja Põltsamaa Vallavalitsuse avalike dokumentidega. Teavikute otsimist lihtsustab e-kataloog RIKSWEB, mis pakub lisaks otsingule kõikidest maakonna rahvaraamatukogudest ja kuuest kooliraamatukogust ka teisi e-teenuseid (nt teaviku pikendamine, reserveerimine, laenutuste sirvimine jm). Kõigis raamatukogudes on avalik internetipunkt (AIP).

Kogude suurus. Teavikutest enamuse moodustavad raamatud, suure osa perioodika väljaanded. Teavikute tellimisel ja kogude korrastamisel juhindutakse dokumendist „Põltsamaa Raamatukogu teavikute komplekteerimispõhimõtted ja säilitamise tähtsused”. Kogusid uuendatakse pidevalt.

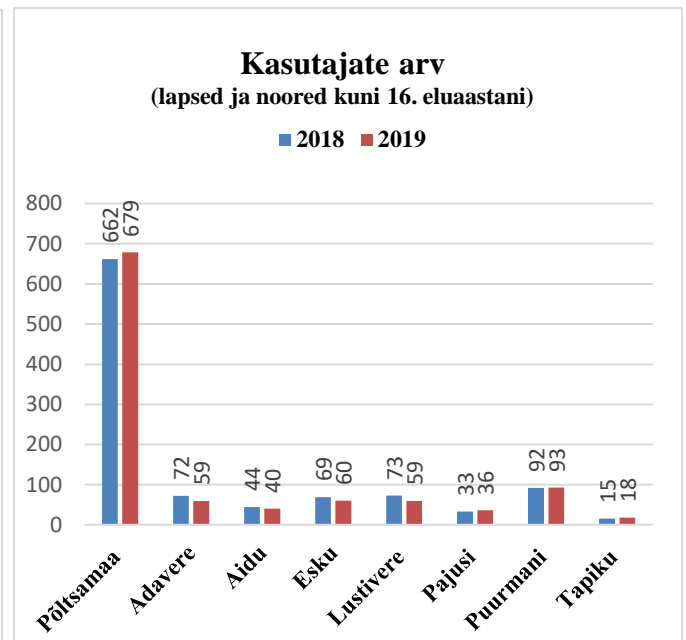
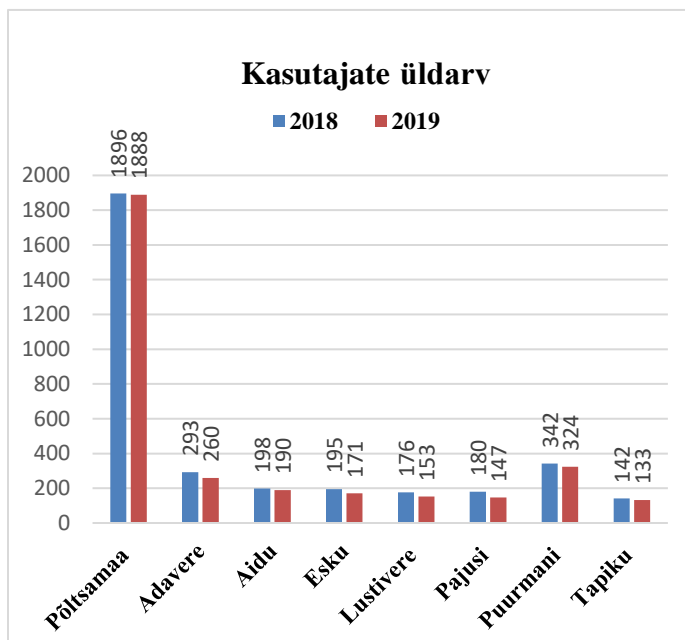
Joonis 2. Kogude suurus

Kogude ringluse määramiseks jagatakse aasta jooksul laenutatud teavikute arv teavikute üldarvuga. Saadud arv näitab, kui intensiivselt on antud perioodil kogusid kasutatud (mitu korda keskmiselt on ühte teavikut välja laenutatud). Ringlust saab määrata ka üksikutes kirjandusliikides. Mitmetes haruraamatukogudes moodustavad perioodika laenutused olulise osa, mis viib üldise ringluse näitaja kõrgeks, samas kui raamatute laenutamine on tagasihoidlik.

Kogude suurus on hea, kui kogude ringlus on 1; kogude suurus on väga hea, kui ringlus on 1,2.

Joonis 3. Kogude ringlus

Joonis 4. Raamatukogu kasutajad

Suurima osa raamatukogu kasutajatest moodustavad lapsed ja noored (kuni 16. eluaastani), järgnevad 41.-65. aastased tööealised elanikud. Kõige vähem kasutavad raamatukoguteenuseid vanemaealised (al. 66. eluaastast). Kogude koostamisel on oluline selliste näitajatega arvestada.

Elanikele, kelle tervislik seisund ei võimalda raamatukogu külastada, korraldab raamatukogu nende soovil tasuta koduteeninduse.

Aktiivselt toimib raamatukogude vaheline laenutus (RVL), mis tähendab, et raamatukogudes puuduvaid teavikuid saab tellida teistest raamatukogudest valla, maakonna ja kogu vabariigi piires.

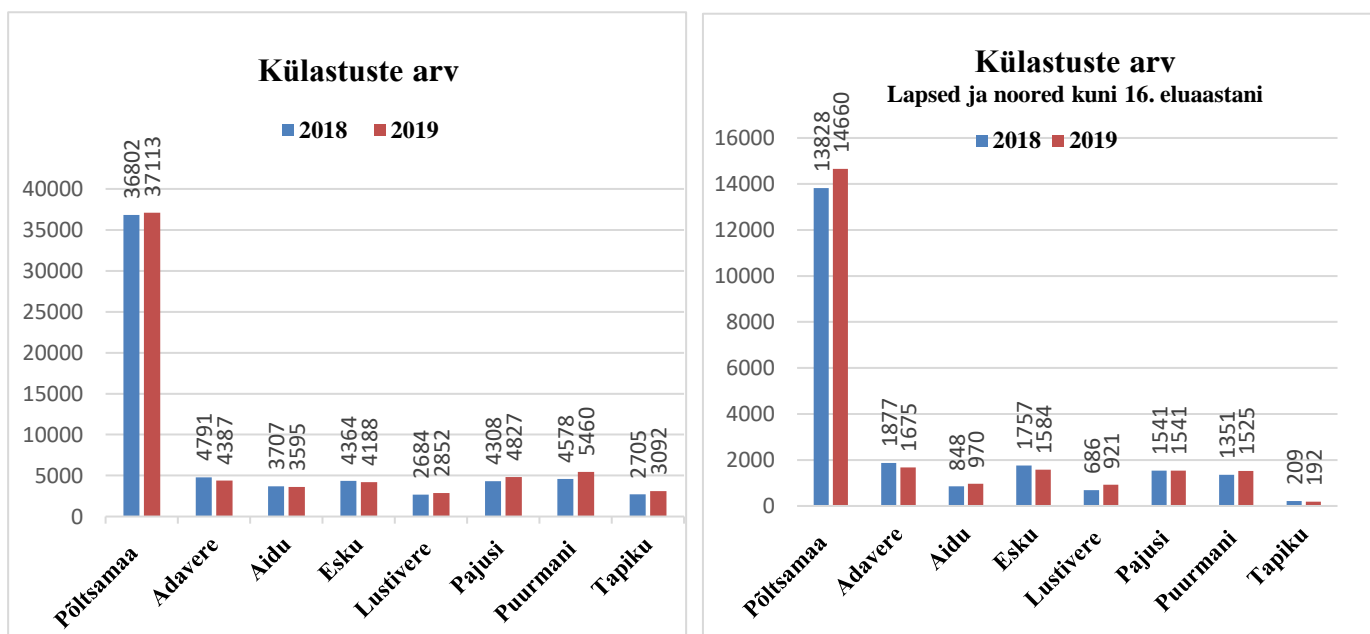
Võrdse ligipääsu tagamiseks kogudele on väga oluline raamatukogu **kasutajate koolitamine** ja nende oskuste täiendamine informatsiooni otsimise ja leidmise võimaluste kohta. Selle raames pakub raamatukogu kõigile neile kasutajatele soovi korral võimalust arendada oma infokirjaoskust. Kasutajakoolitusi pakutakse nii individuaalõppe kui ka rühmakoolituse näol. Lisaks õpetatakse, kuidas kasutada oma lugejakontot. Kasutajate oskuste laiendamine muutub ajas järjest olulisemaks, kuna suur osa informatsioonist muutub järjest enam kättesaadavaks just elektroonilistest andmebaasidest.

Olulise osana raamatukogu (sh haruraamatukogude) tegevusest kultuuriloomelise kohana moodustavad erinevad **süüdmused** nii täiskasvanutele kui lastele. Üritustest on populaarsed kohtumised kirjanike ja teiste avaliku elu tegelastega, arutelud/vestlustunnid, töötoad, raamatututvustused. Näitusi korraldatakse regulaarselt (nt kunstnike, fotograafide ja käsitöömeistrite looming, õpilastööd, esemete kollektsioonid ja kogumid jm). Näituste koostamisel kaasatakse kogukonna inimesi. Perraamatukogu veebilehel on võimalik osa saada virtuaalnäitustest.

Raamatukogu juures tegutsevad mitmed klubid, mille eesmärk on rikastada kodukoha kultuurielu, avardada inimeste vabaaja veetmise võimalusi.

Kõik raamatukogud pööravad erilist tähelepanu **laste ja noorte teenindamisele**. Põltsamaal teenindab lapsi kuni põhikooli lõpetamiseni ning lastega tegelevaid täiskasvanuid laste- ja noorteosakond. Oluline on innustada lapsi ja noori rohkem raamatukogu külastama, et suurendada nende lugemishuvi. Laste- ja noorte lugemisharjumuste kujundamisel on väga tähtis lugejate huvisid arvestav ning väärtkirjandust sisaldav kogu. Sama eesmärki teenivad raamatukogus korraldatud üritused, sh teematunnid, konkursid, töötoad, suvelugemise projektid, näitused jm.

Raamatukogu kõik **külastused** registreeritakse. Külastuse hulka arvestatakse mistahes põhjusel raamatukogu kasutamist (teavikute laenutamine, tagastamine ja pikendamine; AIPi kasutamine, üritustel viibimine; lisateenuste kasutamine jms).

Joonis 5. Raamatukogu külastused

3.5 Põltsamaa Raamatukogu kui maakonnaraamatukogu ülesanded raamatukoguteeninduse maakondlikul koordineerimisel

Raamatukogu kogude arenduse osakond korraldab **kogude komplekteerimist** Jõgeva maakonnas. Kogutud info uudiskirjanduse kohta edastatakse anoteeritud tellimisnimekirjadena raamatukogudele, teavikute andmed sisestatakse Jõgevamaa koondkataloogi RIKS, teavikute komplekteerimiskulude kohta peetakse arvestust iga maakonna raamatukogu kohta eraldi.

Maakonnaraamatukoguna on ülesandeks maakonnasiseste **täiendkoolituste korraldamine raamatukogutöötajatele** vastavalt „Raamatukoguhoidja kutsestandardi“ kompetentsidele, samuti töötajate erialane nõustamine. Koolitustel pööratakse tähelepanu klienditeeninduse parandamisele, teenuste, sh eriti e-teenuste arendamisele, koduloolisele tööle, kirjanduse tutvustamise, sündmuste korraldamisel jms.

Maakonnaraamatukogu nõustab ja kontrollib Jõgevamaa rahvaraamatukogude statistiliste andmete kogumist, aastaaruande koostamist ja analüüsib selle alusel raamatukogude tegevust.

3.6 Koostöö ja koostöösuhted

Raamatukogu teeb koostööd erinevate asutuste, organisatsioonide ja seltsidega. Oma positsiooni tugevdamiseks kultuuri- ja mäluasutusena on tähtis koostöövõimaluste laiendamine. Koostöö loob sünergiat, mis on tulus kõigile osapooltele nii finantsilises mõttes kui ka kogukonna arengu suhtes.

Riigi tasandil osalevad raamatukogu töötajad Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu tegevuses, töörühmades ja toimkondades, kus on võimalus kaasa rääkida raamatukogunduse arengus. Hästi töötab raamatukogude võrgustik üle riigi: uute kogemuste saamise eesmärgil külastatakse teiste maakondade ja linnade raamatukogusid, osaletakse stažeerimise projektides.

Rahvusvaheline koostöö on nõrk – ei ole koostööprojekte. Raamatukoguhoidjad on osalenud õppereisidel erinevatesse riikidesse, kus külastatakse sealseid raamatukogusid. Kogemuste jagamine teiste riikide raamatukogutöötajatega ja uute ideede saamine väljastpoolt on arengu seisukohalt väga oluline.

3.7 SWOT-analüüs

SWOT-analüüs võimaldab hinnata Põltsamaa Raamatukogu kui organisatsiooni tugevaid ja nõrku külgi, kuid ka võimalusi ja ohtusid (tabel 1). Samuti võimaldab see paremini mõista, mida tuleb teha või vältida, et jõuda soovitud eesmärgini ehk tagada Põltsamaa valla elanikele parim raamatukoguteenindus ning säilitada ja tugevdada oma positsioon maakonnaraamatukoguna. SWOT-analüüsi tegemisel osalesid raamatukogu töötajad.

Tabel 1. Raamatukogu tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud.

Tugevused	Nõrkused
<ul style="list-style-type: none">Teavikute kogud on mitmekülgsed ja pidevalt uuenevad	<ul style="list-style-type: none">Raamatukogude ruumipuudus ei võimalda paigutada kogusid kasutajasõbralikumalt ning takistab teatud uute teenuste arendamist

<ul style="list-style-type: none"> • Raamatukogu e-teenused on kättesaadavad RIKSWEBi ja mobiilirakenduse m-RIKS kaudu • Regulaarselt toimub valla piires raamatukogude vaheline laenutus (RVL) • Raamatukogu põhiteenused on tasuta • Raamatukogu on avatud uuendustele ning arendatakse pidevalt uusi teenuseid • Regulaarselt korraldatakse erinevaid üritusi ja näitusi • Raamatukogu sündmused ja teenused on reklaamitud veebilehtedel, sotsiaalmeedias, reklaamtahvlitel • Raamatukogu kuvand on positiivne • Raamatukogu on usaldusväärne koostööpartner • Raamatukogu täidab Jõgevamaal maakonnaraamatukogu ülesandeid 	<ul style="list-style-type: none"> • Mitmete haruraamatukogude asukoht ei ole kasutajale kergesti ligipääsetav (teine korrus, kõrged trepid) • Mõnedes raamatukogudes puudub ligipääs liikumispuudega inimestele • Enamuste raamatukogude juures puudub parkla • Vananev personal (85% on üle 50 aasta vanuseid) • Raamatukogutöötajate e-kirjaoskus on ebaühtlane, puudub aktiivne valmisolek muudatusteks/uuendusteks • Puudub kohapealne IT-tugi • Jõgevamaa tasandil ei ole paiknemine soodne, kuna asutakse maakonna ühes servas
Võimalused	Ohud
<ul style="list-style-type: none"> • Raamatukoguteenus on seadusega kaitstud tasuta teenus tagamaks raamatukogude stabiilsuse ja jätkumise • Haridus- ja kultuuriasutuste ning teiste koostööpartnerite olemasolu ja valmisolek ühistegevuseks • Toimiv raamatukoguvõrgustik (valla, maakonna, riigi tasandil) loob eelduse tihedaks raamatukogude vaheliseks koostööks ja ühiste teenuste, projektide jm arendamiseks • Kogukonnale vajalike teenuste arendamine ja kasutuselevõtt • Raamatukogu reklaamimine täiskasvanute koolituskohana, eriti digikirjaoskuse õpetamiseks eakatele 	<ul style="list-style-type: none"> • Muutused inimeste väärtushinnangutes, kiire elutempo ja vaba aja veetmise võimaluste rohkus vähendavad lugemust • Info üleküllus ja selle lihtne kättesaadavus vähendab põhjust küllastada raamatukogu • Demograafilised muutused toovad kaasa elanikkonna vähenemise • Raamatukogude füüsiline keskkond ei ole piisavalt atraktiivne ega meelita uusi (ennekõike noori) lugejaid • Valla raamatukogude paiknemine ebaühtlane, linna ümber vähem kui 10 km raadiuses asub 4 haruraamatukogu • Aeglaselt muutuv seadusandlus seab takistusi raamatukogu arendamisele

4. STRATEEGILISED ARENGUEESMÄRGID JA TEGEVUSED

Eesmärk 1. Raamatukogu kui organisatsiooni arendamine

Tegevus 1. Raamatukogu arendamine ühtse juhtimise all. Nõukogu kaasamine raamatukogu juhtimisse.

Tegevus 2. Kaasaegse, ergonoomilise ja turvalise töökeskkonna tagamine töötajale. Mugava ja sõbraliku lugemis- ja töökeskkonna tagamine raamatukogu kasutajale, sh juurdepääsu tagamine liikumispuudega inimestele.

Tegevus 3. Infotehnoloogia valdkonna innovaatiline arendamine. IT-vahendite regulaarne uuendamine.

Tegevus 4. Rahulolu uuringute korraldamine 3-5 aasta tagant.

Mõõdikud eesmärgi saavutamiseks: töötajate rahulolu töökeskkonna osas; kasutajate rahulolu ja tagasiside.

Eesmärk 2. Raamatukogutöötajatele regulaarse ja asjakohase täiendõppe tagamine ja töötajate töö väärtustamine

Tegevus 1. Maakonnaraamatukogu staatusest lähtudes ja „Raamatukoguhoidja kutsestandardi“ kompetentsidel põhinevate teema- ja teabepäevade korraldamine.

Tegevus 2. Raamatukogutöötajatele konverentsidel, teabe- ja õppepäevadel ning teistel silmaringi laiendavatel üritustel osalemise tagamine.

Tegevus 3. Stažeerimise ja kogemusõppe korraldamine teistes raamatukogudes nii Eestis kui välismaal.

Tegevus 4. Raamatukogutöötajate töö tunnustamine.

Mõõdikud eesmärgi saavutamiseks: töötajate kvalifikatsioon, oskused, innovaatus, uute teadmiste kasutamine igapäevatoos.

Eesmärk 3. Raamatukogu kogude kujundamine kõikide huvigruppide info- ja lugemisvajadustest lähtudes kaasaegseks teabekeskuseks

Tegevus 1. Uute teavikute soetamine rahvaraamatukogu komplekteerimiseeljustest ja maakonnaraamatukogu staatusest lähtudes ning juhindudes dokumendist „Põltsamaa Raamatukogu teavikute komplekteerimispõhimõtted ja säilitamise tähtsused“.

Tegevus 2. Kogude kasutamise analüüsimine kogude sihipärasemaks kujundamiseks, järelkomplekteerimine.

Tegevus 3. Kogude järjepidev korrastamine ja säilivuse tagamine.

Tegevus 4. Kodukoha ajaloo kohta info kogumine, säilitamine ja kättesaadavaks tegemine, Koduloolise materjali digiteerimine veebikeskkonnas www.poltsamaalugu.ee.

Mõõdikud eesmärgi saavutamiseks: kogude ringlus, uuenemine, kasutajate rahulolu kogude valikuga ning reserveeringute ooteaja pikkusega; digitaalse kodulookogu kasutajate arv ja rahulolu.

Eesmärk 4. Raamatukogu kasutajate info- ja lugemisvajaduste rahuldamine

Tegevus 1. Jõgevamaa raamatukogude e-kataloogi RIKS pidev täiendamine ja arendamine.

Tegevus 2. Järjepidev töö kogude kasutamise ja külastatavuse suurendamisel.

Tegevus 3. Laste lugemishuvi pidev tõstmine ja suunamine.

Tegevus 4. Järjepidev töö võlglastega.

Mõõdikud eesmärgi saavutamiseks: raamatukogu külastuste, laenutuste, sh laste külastuste ja laenutuste arv; lugejate, sh laste arv; raamatukogu hõlve.

Eesmärk 5. Raamatukogu arendamine mitmekülgsed teenuseid pakkuvaks keskkonnaks

Tegevus 1. E-raamatukogu arendamine ja selle kasutamise intensiivistamine läbi kasutajakoolituste.

Tegevus 2. Raamatukogude vahelise laenutuse (RVL) korraldamine.

Tegevus 3. Koduteenindus ja erivajadustega inimeste teenindamine.

Tegevus 4. Rändraamatukogu teenuse korraldamine.

Tegevus 5. Uusi võimalusi pakkuvate lisateenuste arendamine, uute tehnoloogiate kasutuselevõtt.

Mõõdikud eesmärgi saavutamiseks: RIKSWEBi ja m-RIKSi kasutajate arv; individuaal- ja rühmakoolituste ja neis osalejate arv; RVL arv; koduteenindavate ja nende poolt laenutatud teavikute arv; kasutajate rahulolu ja tagasiside.

Eesmärk 6. Raamatukogu arendamine kohalikku pärandit eksponeerivaks, elukestvate õpet toetavaks ja vabaaja võimalusi pakkuvaks kultuurikeskkonnaks

Tegevus 1. Kaasaegsete tingimuste loomine koolituste, ürituste, näituste jm sündmuste korraldamiseks.

Tegevus 2. Kirjanduslike ja üldkultuuriliste sündmuste läbiviimine täiskasvanuile ja lastele. Uute sündmuste ja sündmuste sarjade algatamine.

Tegevus 3. Regulaarne raamatunäituste ja väljapanekute korraldamine täiskasvanuile ja lastele.

Tegevus 4. Klubilise tegevuse arendamine raamatukogudes.

Tegevus 5. Koostöö ja partnerlussuhete arendamine erinevate asutustega.

Mõõdikud eesmärgi saavutamiseks: korraldatud sündmuste ja neis osalenute arv, küllastajate rahulolu ja tagasiside; koostööprojektid.

Eesmärk 7. Raamatukogu turundus ja mainekujundus

Tegevus 1. Elektrooniliste turunduskanalite (veebileht, sotsiaalmeedia jm) ja avaliku ruumi võimaluste kasutamine ajakohase informatsiooni levitamisel. Uute turunduskanalite arendamine raamatukogude sündmuste reklaamimisel.

Tegevus 2. Raamatukogude tegevuse järjepidev kajastamine kohaliku trükimeedia vahendusel.

Tegevus 3. Erineva keele ja kultuuritaustaga inimeste lõimumine.

Tegevus 4. Sidemete loomine ja hoidmine teiste raamatukogude ja nende töötajatega nii Eestis kui välismaal.

Mõõdikud eesmärgi saavutamiseks: virtuaalküllastuste arv; meediakajastused; kasutajate rahulolu; suhtlusringi aktiivsus ja laienemine.